

цялата фактология, свързана с родството. Този процес се улеснява от непрекъснатото реактивиране на генеалогичните факти във всекидневните разговори и от най-подробното им изясняване по време на срещите между различните родови подразделения. От друга страна, принудителното забравяне на мъртвите (в някои групи се достига до унищожаване или разпродажба на личното им имущество, забрана за произнасяне на техните имена или промяна на местоживеенето), винаги препраща към настоящето. По този начин се пресичат всички опити за надценяване на някакво икономическо или културно наследство, което да усили различията и привилегиите, да втвърди семействата като намали гъвкавостта и способността за адаптация и да увеличи неравенството между различните елементи на системата, нуждаеща се от равновесие.

В семейството ролите на мъжа и на жената са различни и взаимно се допълват. Жената играе важна икономическа роля, която при относителната икономическа независимост се състои в задължението да осигурява всекидневното оцеляване на семейството (храна и дрехи). В обстановка на заплахи от изхвърляне или чести гонения, когато мъжете са били преследвани, затваряни и измъчвани, жената е отговаряла за изхранването на семейството. Заедно с децата, тя е била в по-малка степен обект на насилие. Този факт важи и днес за голяма част от циганските групи: при необходимост жената е тази, която се занимава с различните административни постъпки пред съответните социални институции. Натоварена с възпитанието на малките деца и особено на младото момиче до неговата сватба, тя играе главната възпитателна роля за осигуряване оцеляването на групата. Обикновено се твърди, че жената е консервативния елемент в социалната група, доколкото благодарение на нея се възпроизвежда традицията, но точно поради тази причина, жената може да бъде и елемент на промяна.

Мъжът е носител и защитник на семейния престиж по отношение на всичко, което е извън групата. В рамките на групата той е глава на семейство и затова притежава авторитета и властта за вземане на решения. В много групи продуктът на неговия труд се използва по-скоро за изключителни разходи или за престиж (празник, голяма гощавка, купуване на кола и т.н.). По-голямата част от времето той прекарва вън от семейството в търсене на работа или в разговори с приятели, за да поддържа